Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 26. januarja 2017*

„Pritožba — Damping — Izvedbena uredba (EU) št. 501/2013 — Uvoz koles, poslanih iz Indonezije, Malezije, Šrilanke in Tunizije — Razširitev dokončne protidampinške dajatve, uvedene na uvoz koles s poreklom iz Kitajske, na ta uvoz — Uredba (ES) št. 1225/2009 — Člen 13 — Izogibanje — Člen 18 — Nesodelovanje — Dokaz — Sklenjen krog indicev“

V združenih zadevah C-247/15 P, C-253/15 P in C-259/15 P,

zaradi treh pritožb na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vloženih 27. maja, 29. maja in 1. junija 2015,

Maxcom Ltd s sedežem v Plovdivu (Bolgarija), ki jo zastopata L. Ruessmann, odvetnik, in J. Beck, solicitor,

pritožnica,

druge stranke v postopku so

Chin Haur Indonesia, PT, s sedežem v Tangerangu (Indonezija), ki jo zastopata T. Müller-Ibold, odvetnik, in F.-C. Laprévote, odvetnik,

tožeča stranka na prvi stopnji,

Svet Evropske unije, ki ga je najprej zastopala S. Boelaert, nato H. Marcos Fraile in B. Driessen, agenti, skupaj z R. Bierwagnom in C. Hippom, odvetnikoma,

tožena stranka na prvi stopnji,

Evropska komisija, ki jo zastopata J.-F. Brakeland in M. França, agenta,

intervenientka na prvi stopnji (C-247/15 P),

in

Evropska komisija, ki jo zastopata J.-F. Brakeland in M. França, agenta,

pritožnica,

druge stranke v postopku so

* Jezik postopka: angleščina.

Chin Haur Indonesia, PT, s sedežem v Tangerangu (Indonezija), ki jo zastopata T. Müller-Ibold, odvetnik, in F.-C. Laprévote, odvetnik,

tožeča stranka na prvi stopnji,

Svet Evropske unije, ki ga je najprej zastopala S. Boelaert, nato H. Marcos Fraile in B. Driessen, agenti, skupaj z R. Bierwagnom in C. Hippom, odvetnikoma,

tožena stranka na prvi stopnji,

Maxcom Ltd s sedežem v Plovdivu (Bolgarija), ki jo zastopata L. Ruessmann, odvetnik, in J. Beck, solicitor,

intervenientka na prvi stopnji (C-253/15 P),

in

Svet Evropske unije, ki ga je najprej zastopala S. Boelaert, nato H. Marcos Fraile in B. Driessen, agenti, skupaj z R. Bierwagnom in C. Hippom, odvetnikoma,

pritožnik,

druge stranke v postopku so

Chin Haur Indonesia, PT, s sedežem v Tangerangu (Indonezija), ki jo zastopata T. Müller-Ibold, odvetnik, in F.-C. Laprévote, odvetnik,

tožeča stranka na prvi stopnji,

Evropska komisija, ki jo zastopata J.-F. Brakeland in M. França, agenta,

intervenientka na prvi stopnji,

Maxcom Ltd s sedežem v Plovdivu, ki jo zastopata L. Ruessmann, odvetnik, in J. Beck, solicitor,

intervenientka na prvi stopnji (C-259/15 P),

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi T. von Danwitz, predsednik senata, E. Juhász, C. Vajda, sodniki, K. Jürimäe (poročevalka), sodnica, in C. Lycourgos, sodnik,

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,

sodna tajnica: V. Giacobbo-Peyronnel, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 2. junija 2016,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 22. septembra 2016

izreka naslednjo

Sodbo

1 Družba Maxcom Ltd, Svet Evropske unije in Evropska komisija s pritožbami predlagajo razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 19. marca 2015, Chin Haur Indonesia/Svet (T-412/13, v nadaljevanju: izpodbijana sodba, EU:T:2015:163), s katero je to sodišče člen 1(1) in (3) Izvedbene uredbe Sveta (EU) št. 501/2013 z dne 29. maja 2013 o razširitvi dokončne protidampinške dajatve, uvedene z Izvedbeno uredbo (EU) št. 990/2011 na uvoz koles s poreklom iz Ljudske republike Kitajske, na uvoz koles, poslanih iz Indonezije, Malezije, Šrilanke in Tunizije, ne glede na to, ali so deklarirana kot izdelek s poreklom iz Indonezije, Malezije, Šrilanke in Tunizije ali ne (UL 2013, L 153, str. 1, v nadaljevanju: sporna uredba) razglasilo za ničen v delu, v katerem se nanaša na družbo Chin Haur Indonesia, PT (v nadaljevanju: Chin Haur).

Pravni okvir

2 V obdobju spora o glavni stvari je sprejetje protidampinških ukrepov od Evropske unije urejala Uredba Sveta (ES) št. 1225/2009 z dne 30. novembra 2009 o zaščiti proti dumpinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti (UL 2009, L 343, str. 51, in popravek UL 2010, L 7, str. 22), kakor je bila spremenjena z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (EU) št. 1168/2012 z dne 12. decembra 2012 (UL 2012, L 344, str. 1, v nadaljevanju: osnovna uredba).

3 Člen 13 te uredbe, naslovljen „Izogibanje“, je določal:

„1. Proti dampinške dajatve, ki se uvedejo na podlagi te uredbe, se lahko razširijo na uvoz podobnih izdelkov, bodisi rahlo spremenjenih ali nespremenjenih, iz tretjih držav; ali na uvoz rahlo spremenjenih podobnih izdelkov iz države, za katero veljajo ukrepi; ali njihovih delov, kadar pride do izogibanja veljavnim ukrepom. Proti dampinške dajatve, ki ne presegajo preostalih proti dampinških dajatev, uvedenih v skladu s členom 9(5), se lahko razširijo na uvoz iz družb, ki uporabljajo individualne dajatve v državah, za katere veljajo ukrepi, kadar pride do izogibanja veljavnim ukrepom. Izogibanje se opredeli kot sprememba v trgovinskih vzorcih med tretjimi državami in Skupnostjo ali med posameznimi družbami v državi, kjer veljajo ukrepi, in Skupnostjo, do katere pride zaradi prakse, postopka ali dejavnosti, za katero ni zadostnega vzroka ali ni gospodarsko upravičena, z izjemo uvedbe dajatve, ter kadar obstajajo dokazi o škodi ali o tem, da se popravljalni učinki dajatve spodkopavajo s cenami in/ali količinami podobnega izdelka, ter kadar obstajajo dokazi o dampingu v zvezi z normalnimi vrednostmi, predhodno ugotovljenimi za podoben izdelek, če je potrebno v skladu z določbami člena 2.

Praksa, postopek ali dejavnost iz prvega pododstavka vključuje, med drugim, rahlo spremembo zadevnega izdelka, da se vključi v carinske oznake, ki običajno niso predmet ukrepov, pod pogojem, da sprememba ne povzroči spremembe njegovih bistvenih značilnosti; pošiljko izdelka, za katerega veljajo ukrepi, preko tretjih držav; reorganizacijo lastnih prodajnih vzorcev in poti izvoznikov in proizvajalcev v državi, za katero veljajo ukrepi, da bi morebiti izvažali njihove izdelke v Skupnost preko proizvajalcev, ki uporabljajo individualne stopnje dajatev, ki so nižje od stopenj, ki se uporabljajo za izdelke proizvajalcev; ter, v okoliščinah, prikazanih v odstavku 2, sestavljanje delov s postopkom sestavljanja v Skupnosti ali tretji državi.

2. Za določeno aktivnost sestavljanja v Skupnosti ali tretji državi se šteje, da se izogiba veljavnim ukrepom, če:

(a) se je aktivnost pričela ali znatno okrepila po tem, ali pa neposredno pred tem, ko se je začela protidampinška preiskava, zadevni deli pa prihajajo iz države, ki je predmet teh ukrepov in

(b) vrednost delov predstavlja 60 % ali več celotne vrednosti delov sestavljenega izdelka, vendar pa se v nobenem primeru ne šteje, da gre za izogibanje, če je dodana vrednost, za katero se poveča vrednost delov, vnesenih tekom aktivnosti sestavljanja ali končne izdelave, večja od 25 % proizvodnih stroškov, in

(c) so popravljalni učinki dajatev oslabljeni v smislu cen in/ali količin sestavljenega podobnega izdelka in obstajajo dokazi o dampingu v zvezi z normalnimi vrednostmi, ki so bile prehodno ugotovljene za podobne ali sorodne izdelke.

3. Preiskave se začnejo v skladu s tem členom na pobudo Komisije ali na zahtevo države članice ali katere koli zainteresirane stranke na podlagi zadostnih dokazov glede dejavnikov, določenih v odstavku 1. Preiskave izvaja Komisija, ki ji lahko pomagajo carinski organi, zaključijo pa se v devetih mesecih. Kadar dejstva, kot so dokončno preverjena, utemeljujejo razširitev ukrepov, to stori Svet, na predlog, ki ga po posvetovanju s Svetovalnim odborom predloži Komisija. Svet sprejme predlog, razen če v roku enega meseca po tem, ko ga je predložila Komisija, z navadno večino glasov ne odloči, da predlog zavrne. Razširitev začne veljati z datumom, na katerega je bila uvedena registracija na podlagi člena 14(5) ali na katerega so bila zahtevana jamstva. Ustrezne postopkovne določbe te uredbe v zvezi z začetki in vodenjem preiskav se uporabljajo v skladu s tem členom.

4. Za uvoz podjetij, katerim so odobrena izvzetja, registracija na podlagi člena 14(5) ali ukrepi ne veljajo. Zahtevki za izvzetja, ki so jim priložena ustrezna dokazila, se predložijo v rokih, določenih v uredbi Komisije, s katero se začne preiskava. Kadar se praksa, postopek ali dejavnost izogibanja dogajajo izven Skupnosti, se izvzetja lahko odobrijo proizvajalcem zadevnega izdelka, ki lahko dokažejo, da niso povezani z nobenim proizvajalcem, za katerega veljajo ukrepi, in za katere se ugotovi, da niso vpleteni v izogibanje, kakor je opredeljeno v odstavkih 1 in 2 tega člena. Kadar se praksa, postopek ali dejavnost izogibanja dogajajo v Skupnosti, se izvzetja lahko odobrijo uvoznikom, ki lahko dokažejo, da niso povezani z nobenim proizvajalcem, za katerega veljajo ukrepi.

Ta izvzetja se odobrijo s sklepom Komisije po posvetovanju s Svetovalnim odborom ali s sklepom Sveta o uvedbi ukrepov in veljajo za obdobje in pod pogoji, določenimi v sklepu.

[…]“

4 Člen 18 te uredbe je določal:

„1. V primerih, ko katera koli stranka ne dovoli dostopa do informacij ali na kak drug način ne dobavi potrebnih informacij v rokih, ki jih navaja ta uredba, ali pa močno ovira preiskavo, se lahko začasne ali dokončne ugotovitve, bodisi pozitivne ali negativne, naredijo na osnovi dostopnih dejstev.

[…]

6. Če zainteresirana stranka ne sodeluje ali pa sodeluje le delno, tako da se pomembne informacije zaradi tega zadržujejo, je lahko izid za to stranko manj ugoden, kot bi bil, če bi sodelovala.“

Dejansko stanje v sporih in sporna uredba

5 Dejansko stanje spora je povzeto v točkah od 1 do 28 izpodbijane sodbe. Za potrebe tega postopka jih je mogoče povzeti tako.

6 Komisija je 14. avgusta 2012 prejela zahtevek, ki ga je vložilo Združenje evropskih proizvajalcev koles (EBMA) v imenu treh proizvajalcev koles iz Unije, naj razišče morebitno izogibanje protidampinškim ukrepom, ki so bili uvedeni z Izvedbeno uredbo Sveta (EU) št. 990/2011 z dne 3. oktobra 2011

o uvedbi dokončne protidampinške dajatve na uvoz koles s poreklom iz Ljudske republike Kitajske po pregledu zaradi izteka ukrepa v skladu s členom 11(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1225/2009 (UL 2011, L 261, str. 2), z uvozom koles s poreklom iz Indonezije, Malezije, Šrilanke in Tunizije.

7 Komisija je 25. septembra 2012 sprejela Uredbo (EU) št. 875/2012 o začetku preiskave glede možnega izogibanja protidampinškim ukrepom, uvedenim z Izvedbeno uredbo št. 990/2011, z uvozom koles, poslanim iz Indonezije, Malezije, Šrilanke in Tunizije, ne glede na to, ali je deklariran kot s poreklom iz Indonezije, Malezije, Šrilanke in Tunizije ali ne, in o registraciji takšnega uvoza (UL 2012, L 258, str. 21).

8 Komisija je 26. septembra 2012 družbo Chin Haur s sedežem v Indoneziji, ki izvaža kolesa v Unijo, obvestila o začetku te preiskave in ji predložila obrazec za izvzetje na podlagi člena 13(4) osnovne uredbe. Družbo Chin Haur je pozvala, naj na ta obrazec odgovori najpozneje 2. novembra 2012. Ta družba je Komisiji odgovorila 5. novembra 2012. Družba Chin Haur je na zahtevo Komisije 3. in 4. decembra 2012 temu odgovoru priložila dodatne dokumente.

9 Komisija je 6. in 7. decembra 2012 izvedla obisk zaradi preveritve v prostorih družbe Chin Haur. Ta je takrat Komisiji predložila revidiran odgovor na zahtevek za izvzetje.

10 Komisija je 28. januarja 2013 družbo Chin Haur obvestila o svoji nameri, da bo v zvezi z njo uporabila člen 18 osnovne uredbe. Družba Chin Haur je predložila svoja stališča 4. februarja 2013.

11 Komisija je 21. marca 2013 družbi Chin Haur ter indonezijskim in kitajskim organom poslala dokument o splošnem razkritju, v katerem so navedene njene ugotovitve glede pretovarjanja in sestavljanja, ter o svojem namenu, da bo predlagala razširitev protidampinških ukrepov, uvedenih za uvoz koles s poreklom iz Kitajske, na uvoz iz Indonezije. S tem dokumentom je ta institucija zavrnila tudi zahtevek za izvzetje družbe Chin Haur, zlasti zaradi ne dovolj zanesljivih informacij, ki jih je predložila ta družba.

12 Svet je 29. maja 2013 sprejel sporno uredbo.

13 Svet je v uvodnih izjavah od 28 do 33 te uredbe glede stopnje sodelovanja indonezijskih podjetij v bistvu navedel, da so od štirih indonezijskih podjetij, ki so vložila zahtevke za izvzetje na podlagi člena 13(4) osnovne uredbe, sodelovala le tri podjetja, ugotovitve glede četrtega podjetja pa so temeljile na razpoložljivih podatkih v skladu s členom 18 osnovne uredbe.

14 Svet je v uvodni izjavi 58 te uredbe ugotovil, da je prišlo do spremembe v trgovinskih vzorcih med Indonezijo in Unijo v smislu člena 13(1) osnovne uredbe.

15 Svet je v uvodnih izjavah od 59 do 67 sporne uredbe preučil naravo prakse izogibanja zaradi te spremembe vzorca trgovanja med to tretjo državo in Unijo.

16 Glede pretovarjanja je v uvodnih izjavah 61, 62 in 64 te uredbe navedeno:

„(61) Pri treh od štirih prvotno sodelujočih družb v preiskavi pretovarjanje ni bilo odkrito.

(62) Kot je navedeno v uvodnih izjavah 29 do 33, je bila v zvezi s četrto družbo utemeljena uporaba člena 18 osnovne uredbe. Preiskava je pokazala, da družba ni imela v lasti zadostne opreme, ki bi upravičila obseg izvoza v Unijo [v obdobju poročanja], in ker ni nobene druge utemeljitve, se lahko sklene, da je bila družba vključena v prakse izogibanja prek pretovarjanja.

[…]

(64) Zato se ob upoštevanju spremembe vzorca trgovanja, ugotovljene v uvodni izjavi 58, med Indonezijo in Unijo v smislu člena 13(1) osnovne uredbe, rezultatov preiskave glede ene indonezijske družbe iz uvodne izjave 61 ter ker se niso javili in niso sodelovali vsi indonezijski proizvajalci/izvozniki, potrdi obstoj pretovarjanja izdelkov s kitajskim poreklom prek Indonezije.“

17 Svet je v uvodnih izjavah od 65 do 67 navedel, da obstoj dejavnosti sestavljanja v smislu člena 13(1) osnovne uredbe ni bil dokazan.

18 Svet je v uvodnih izjavah 92, 96 in 102 te uredbe ugotovil, prvič, neobstoj obrazložitve ali gospodarske upravičenosti razen namere izogibanja veljavnim protidampinškim ukrepom, drugič, izničenje popravljalnih učinkov teh ukrepov in, tretjič, obstoj dampinga glede na predhodno ugotovljeno normalno vrednost.

19 V teh okoliščinah je Svet v uvodni izjavi 115 sporne uredbe ugotovil obstoj izogibanja v smislu člena 13(1) osnovne uredbe s pretovarjanjem prek Indonezije.

20 V smislu člena 1(1) sporne uredbe se je dokončna protidampinška dajatev v višini 48,5 %, določena v členu 1(2) Izvedbene uredbe št. 990/2011, razširila na uvoz koles, poslanih iz Indonezije, ne glede na to, ali so deklarirana kot izdelki s poreklom iz te države ali ne. Člen 1(3) te uredbe določa pobiranje razširjene dajatve na ta isti uvoz, registriran v skladu z Uredbo št. 875/2012.

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

21 Družba Chin Haur je 9. avgusta 2013 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo za razglasitev ničnosti člena 1(1) in (3) sporne uredbe v delu, v katerem se ti določbi nanašata nanjo.

22 Komisija je 17. oktobra 2013 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila predlog, naj se ji dovoli intervencija v podporo predlogom Sveta. Komisiji se je s sklepom predsednika sedmega senata Splošnega sodišča z dne 11. novembra 2013 dovolila intervencija v podporo predlogom Sveta.

23 Z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 19. marca 2014, je družba Maxcom Ltd podala predlog za intervencijo v podporo predlogom Sveta. S sklepom sedmega senata Splošnega sodišča z dne 16. julija 2014 je bilo temu predlogu ugodeno.

24 Družba Chin Haur je v utemeljitev ničnostne tožbe navedla tri tožbene razloge. Prvi tožbeni razlog se je nanašal na kršitev člena 13(1) in člena 18(1) osnovne uredbe. S prvim delom tega tožbenega razloga je družba Chin Haur izpodbijala ugotovitev Sveta v zvezi z obstojem spremembe v trgovinskih vzorcih. Z drugim delom navedenega tožbenega razloga je izpodbijala ugotovitev Sveta zlasti iz uvodne izjave 62 sporne uredbe v zvezi s pretovarjanjem. Drugi tožbeni razlog se je nanašal na kršitev člena 18 osnovne uredbe, načela sorazmernosti in načela obveznosti obrazložitve ter na ugotovitve Sveta glede neobstoja sodelovanja družbe Chin Haur. Tretji tožbeni razlog se je nanašal na kršitev člena 13(1) te uredbe in načela enakega obravnavanja. Nanašal se je na preudarke Sveta v zvezi z obstojem dampinga.

25 Svet je izpodbijal dopustnost ničnostne tožbe v celoti.

26 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo zavrnilo trditve Sveta glede dopustnosti tožbe. Po vsebinski presoji tožbe je kot neutemeljene zavrnilo prvi del prvega tožbenega razloga ter drugi in tretji tožbeni razlog, ki jih je v utemeljitev tožbe navedla družba Chin Haur.

27 Ugodilo pa je drugemu delu prvega tožbenega razloga. Družba Chin Haur je v utemeljitev tega dela navedla tri očitke. Splošno sodišče je glede prvega očitka v zvezi z napako pri presoji v uvodni izjavi 62 sporne uredbe na prvem mestu v točkah od 81 do 94 izpodbijane sodbe preučilo dejstva in

dokaze, ki jih je družba Chin Haur predložila v preiskavi. Ugotovilo je, da na podlagi teh dejstev in dokazov ni bilo mogoče dokazati, da je bila res izvoznica koles indonezijskega porekla in da je ustrezala merilom, določenim v točki 13(2) osnovne uredbe.

28 Na drugem mestu je Splošno sodišče v točkah od 95 do 103 te sodbe preučilo dejstva in dokaze, ki jih je imel na voljo Svet, da je ugotovil obstoj pretovarjanja. V točkah 95 in 104 te sodbe je odločilo, da na podlagi teh dejstev in dokazov ta institucija ni imela dovolj indicev, da bi lahko v točki 62 sporne uredbe utemeljeno ugotovila, da družba Chin Haur ni imela dovolj zmogljive proizvodnje, da bi upravičila količine, ki so bile izvožene v Unijo, in da je torej opravljala pretovarjanje. Splošno sodišče je v zvezi s tem v točki 103 te sodbe pojasnilo, da čeprav družba Chin Haur ni dokazala, da je bila indonezijska izvoznica in da je ustrezala merilom iz člena 13(2) osnovne uredbe, to še ne pomeni, da je pretovarjala.

29 Na tretjem mestu je Splošno sodišče v točki 105 izpodbijane sodbe odločilo, da sicer ni mogoče izključiti, da je med vsemi praksami, postopki ali dejavnostmi, za katere razen naložitve prvotne protidampinške dajatve ni obstajal drug zadosten razlog ali gospodarska upravičenost v smislu člena 13(1), drugi pododstavek, osnovne uredbe, družba Chin Haur opravljala postopke pretovarjanja. Vendar je to sodišče menilo, da na podlagi dejstva, da ta družba ni dokazala, da je bila res indonezijska proizvajalka oziroma da je ustrezala merilom iz člena 13(2) osnovne uredbe, Svet ni mogel samodejno ugotoviti obstoja pretovarjanj družbe Chin Haur, saj ta možnost iz osnovne uredbe ali sodne prakse nikakor ne izhaja.

30 Splošno sodišče je zato ugotovilo, da je treba drugemu delu prvega tožbenega razloga ugoditi, ne da bi bilo treba obravnavati ostale očitke družbe Chin Haur.

31 Posledično je Splošno sodišče člen 1(1) in (3) sporne uredbe razglasilo za ničen v delu, v katerem se nanaša na družbo Chin Haur.

Predlogi strank in postopek pred Sodiščem

32 Družba Maxcom v okviru pritožbe v zadevi C-247/15 P predlaga Sodišču, naj:

— razveljavi izpodbijano sodbo v zvezi z drugim delom prvega tožbenega razloga;

— v celoti zavrne prvi tožbeni razlog, ki ga je družba Chin Haur uveljavljala pred Splošnim sodiščem, in

— družbi Chin Haur naloži plačilo stroškov družbe Maxcom za pritožbo in intervencijo pred Splošnim sodiščem.

33 Komisija v okviru pritožbe v zadevi C-253/15 P Sodišču predlaga, naj:

— razveljavi izpodbijano sodbo, zavrne tožbo na prvi stopnji in družbi Chin Haur naloži plačilo stroškov ter

— podredno, zadevo vrne Splošnemu sodišču v ponovno odločanje, odločitev o stroških v obeh postopkih pa naj pridrži.

34 Svet s pritožbo v zadevi C-259/15 P Sodišču predlaga, naj:

— razveljavi izpodbijano sodbo, zavrne tožbo na prvi stopnji in družbi Chin Haur naloži plačilo stroškov Sveta v obeh postopkih ter

— podredno, zadevo vrne Splošnemu sodišču v ponovno odločanje, odločitev o stroških v obeh postopkih pa naj pridrži.

35 V odgovoru na pritožbo, predloženem v združenih zadevah C-247/15 P, C-253/15 P in C-259/15 P družba Chin Haur predlaga Sodišču, naj:

— pritožbe zoper izpodbijano sodbo v celoti zavrne;

— podredno razglasi delno ničnost člena 1(1) in (3) sporne uredbe v delu, v katerem ti določbi protidampinško dajatev, uvedeno na uvoz koles s poreklom iz Kitajske, razširjata na družbo Chin Haur in v katerih je zavrnjen zahtevek za izvzetje družbe Chin Haur;

— družbi Maxcom, Svetu in Komisiji naloži plačilo stroškov, ki so nastali družbi Chin Haur v obeh postopkih, in

— sprejme vse ostale ukrepe, ki so po mnenju Sodišča primerni.

36 Predsednik Sodišča je s sklepom z dne 4. avgusta 2015 združil zadeve C-247/15 P, C-253/15 P in C-259/15 P za pisni in ustni postopek ter izdajo sodbe.

Pritožbe

37 Pritožbeni razlogi, ki so jih navedli družba Maxcom, Svet in Komisija v utemeljitev svojih pritožb, se nanašajo na ugotovitev Splošnega sodišča, da Svet ni mogel ugotoviti, da je družba Chin Haur pretovarjala, na podlagi česar je to sodišče tožbi ugodilo in to uredbo razglasilo za delno nično. Ti pritožbeni razlogi se v veliki meri prekrivajo in jih je v bistvu mogoče združiti v tri sklope.

38 Prvič, družba Maxcom, Svet in Komisija trdijo, da je Splošno sodišče pri uporabi člena 13(1) osnovne uredbe večkrat napačno uporabilo pravo. Drugič, Svet in Komisija trdita, da ima izpodbijana sodba pomanjkljivo in protislovno obrazložitev. Svet trdi tudi, da je Splošno sodišče izkrivilo dejstva, ki jih je presojalo. Tretjič, Komisija trdi, da je Splošno sodišče kršilo njene procesne pravice.

Trditve strank

39 Prvi sklop pritožbenih razlogov se nanaša na točke od 95 do 105 izpodbijane sodbe. Družba Maxcom, Svet in Komisija v bistvu menijo, da je bilo v teh točkah napačno uporabljeno pravo, ker Splošno sodišče ni pravilno uporabilo člena 13(1) osnovne uredbe.

40 Na prvem mestu, družba Maxcom in Komisija nasprotujeta odločitvi Splošnega sodišča, da Svet ni mogel ugotoviti, da je pri družbi Chin Haur obstajalo pretovarjanje na podlagi ugotovitve, da ta družba ni bila resnična indonezijska proizvajalka koles in da ni opravljala postopkov sestavljanja, ki so presegali mejne vrednosti, določene v členu 13(2) osnovne uredbe. Prvič, kot navaja družba Maxcom, v okoliščinah, kot so v tej zadevi, v katerih je družba Chin Haur uvažala dele kitajskega porekla in izvažala kolesa v Unijo, ne da bi dokazala, da je proizvajalka oziroma da njene dejavnosti sestavljanja presegajo mejne vrednosti, določene v členu 13(2) te uredbe, je mogoče ugotoviti obstoj pretovarjanja. Drugič, družba Maxcom meni, da Splošno sodišče družbo Chin Haur „nagrajuje“, ker je predložila nepopolne, protislovne in nepreverljive informacije. Tretjič, družba Maxcom navaja, da presoja Splošnega sodišča ni v skladu s cilji osnovne uredbe niti z ustaljeno sodno prakso Sodišča, na podlagi katere imata instituciji Unije, ki opravljata protidampinške preiskave in sprejemata protidampinške ukrepe (v nadaljevanju: instituciji Unije), široko diskrecijsko pravico v okviru teh preiskav.

41 Na drugem mestu, Svet in Komisija trdita, da je Splošno sodišče od institucij Unije napačno zahtevalo, da dokažeta, da vsak proizvajalec-izvoznik v državi, ki je predmet preiskave, opravlja pretovarjanje, in je tako prevalilo dokazno breme. Prvič, člen 13(1) osnovne uredbe naj bi namreč institucijama Unije nalagal, naj izvedeta analizo na državni ravni in ne na ravni posameznih izvoznikov, saj morajo to analizo opraviti proizvajalci-izvozniki. Drugič, ta razlaga naj bi odvzela ves smisel členu 13(4) osnovne uredbe. Tretjič, s to razlago naj bi Splošno sodišče pojem „praksa izogibanja“ mešalo z eno od manifestacij te prakse, to je pretovarjanje. Četrtič, zahteva po ugotovitvi posameznega pretovarjanja naj ne bi upoštevala sodne prakse Sodišča, v skladu s katero imata instituciji Unije široko polje proste presoje pri ugotavljanju obstoja izogibanja. Petič, Splošno sodišče naj bi v okviru presoje različnih razlogov za razglasitev ničnosti, ki so mu bili predloženi, podalo razlage pojma „praksa izogibanja“, ki so očitno protislovne.

42 Na tretjem mestu, družba Maxcom, Svet in Komisija trdijo, da čeprav bi bile ugotovitve Sveta v zvezi z obstojem pretovarjanja napačne, razglasitev ničnosti sporne odločbe prav tako ne bi bila utemeljena. Družba Maxom namreč meni, da bi na podlagi ustaljene sodne prakse Sodišča napačna uporaba prava upravičila razglasitev ničnosti zadevnega akta le, če bi bil – če te napake ne bi bilo – izid celovite presoje drugačen. Poleg tega Svet in Komisija opozarjata, da izpodbijana sodba postavlja pod vprašaj uvodno izjavo 62 te uredbe, ki se nanaša posebej na družbo Chin Haur. Iz uvodnih izjav 63 in 64 navedene uredbe izhaja, da obstoj pretovarjanja prek Indonezije ne temelji le na ugotovitvi, da je družba Chin Haur sodelovala v tej praksi. Zato Komisija trdi, da je Svet, tudi če je s tem, da je trdil, da je družba Chin Haur opravljala pretovarjanje, napačno uporabil pravo, lahko pravilno sklepal, da je na podlagi dokazov v zvezi z drugimi indonezijskimi proizvajalci-izvozniki in spremembami v trgovinskih vzorcih pretovarjanje potekalo v Indoneziji.

43 Družba Chin Haur te trditve prereka.

44 Uvodoma družba Chin Haur trdi, da se v delu, v katerem trditve družbe Maxcom, Sveta in Komisije nasprotujejo ugotovitvi Splošnega sodišča, da ni bilo dovolj dokazov, da bi se ugotovilo, da je ta družba opravljala pretovarjanje, te trditve nanašajo na presojo Splošnega sodišča o dejstvih in jih je zato treba zavreči kot nedopustne.

45 Na prvem mestu, družba Chin Haur primarno trdi, da družba Maxcom, Svet in Komisija napačno razumejo obseg ugotovitev Splošnega sodišča. Prvič, v izpodbijani sodbi je Splošno sodišče le trdilo, da dokazno breme za obstoj pretovarjanja nosita instituciji Unije, in navedlo, da v tej zadevi ti instituciji te obveznosti nista izpolnili. Svet in Komisija sta skušala obiti to postopkovno pravilo s tem, da bi razlikovala med presojo izogibanja na ravni države, ki bi jo moral dokazati Svet, in na stopnji izvoznice, ki bi jo moral dokazati izvoznik. Ta pristop pa naj bi bil v tem primeru brezpredmeten, ker naj bi Svet sam združil obe analizi v sporni uredbi.

46 Drugič, družba Chin Haur trdi, da nasprotno z navedbami Sveta in Komisije Splošno sodišče ni odločilo, da morata instituciji Unije dokazati, da mora vsak posamezni proizvajalec-izvoznik opravljati pretovarjanje. Splošno sodišče je zahtevalo le, da ti instituciji predložita dokaz za svoje trditve, in sicer da so kolesa pretovorjena prek Indonezije, ker se kolesa, ki jih izvaža družba Chin Haur, pretovarjajo.

47 Tretjič, družba Chin Haur meni, da čeprav je Sodišče v sodbi Simon, Evers & Co. (C-21/13, EU:C:2014:2154) odločilo, da v primeru nesodelovanja instituciji Unije lahko svojo odločitev utemeljita na sklenjenem krogu indicev, v tem primeru instituciji v zvezi z obstojem pretovarjanja nista imeli teh indicev.

48 Četrtič, družba Chin Haur trdi, da je trditev, da je Splošno sodišče pojem „praksa izogibanja“ mešalo z eno od manifestacij te prakse, to je s pretovarjanjem, brez pomena. Čeprav je Splošno sodišče sporno uredbo razglasilo za ničnо, ker instituciji Unije nista dokazali obstoja pretovarjanja, naj bi bilo to zato, ker je pretovarjanje edina praksa izogibanja, ki je po mnenju teh institucij obstajala v Indoneziji.

49 Na drugem mestu, družba Chin Haur meni, da je Splošno sodišče sporno uredbo utemeljeno razglasilo za nično, ker Svet ni pravilno ugotovil obstoja pretovarjanja, ki naj bi ga opravljala družba Chin Haur. V nasprotju s trditvami družbe Maxcom, Sveta in Komisije naj Svet v sporni uredbi nikakor ne bi ugotovil, da so indonezijski proizvajalci razen družbe Chin Haur opravljali pretovarjanje. Sporna uredba naj bi vsebovala le ugotovitev, da nekateri od teh proizvajalcev, ki pomenijo majhen del celotne proizvodnje, niso sodelovali. Vendar naj Svet in Komisija ob upoštevanju sodne prakse Sodišča nikakor ne bi smela zgolj zaradi nesodelovanja posameznih proizvajalcev/izvoznikov sklepati na obstoj pretovarjanja.

Presoja Sodišča

Dopustnost

50 Opozoriti je treba, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišče v okviru pritožbe ni pristojno za ugotavljanje dejstev niti načeloma za presojo dokazov, ki jih je Splošno sodišče sprejelo v podporo tem dejstvom. Če so bili namreč ti dokazi pravilno pridobljeni in če so bila spoštovana splošna načela prava ter postopkovna pravila glede dokaznega bremena in izvajanja dokazov, je samo Splošno sodišče pristojno za presojo vrednosti, ki jo je treba pripisati predloženim dokazom. Ta presoja torej razen v primeru izkrivljanja teh dokazov ni pravno vprašanje, ki bi bilo predmet nadzora Sodišča.

51 Vendar je zatrjevana kršitev pravil, ki se uporabljajo na področju dokazov, pravno vprašanje, ki je v fazi pritožbe dopustno (sodba z dne 10. julija 2008, Bertelsmann in Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, točka 44).

52 Z očitki, ki jih družba Maxcom, Svet in Komisija navajajo v tem sklopu pritožbenih razlogov, se načeloma Splošnemu sodišču očita, da ni spoštovalo pravil v zvezi z dokaznim bremenom in dokaznim standardom, ki se zahteva za dokaz obstoja izogibanja na podlagi člena 13(1) osnovne uredbe. Trditve družbe Chin Haur glede nedopustnosti tega sklopa pritožbenih razlogov torej ni mogoče sprejeti.

Utemeljenost

– *Uvodne ugotovitve*

53 Vsi očitki družbe Maxcom, Sveta in Komisije v okviru tega sklopa pritožbenih razlogov se nanašajo na vprašanje dokaznega bremena in dokaznega standarda, ki se zahteva na področju izogibanja, v okoliščinah, v katerih nekateri zadevni proizvajalci-izvozniki niso oziroma niso dovolj sodelovali v preiskavi.

54 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da imajo v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča institucije Unije na področju skupne trgovinske politike in predvsem ukrepov trgovinske zaščite široko diskrecijsko pravico zaradi zapletenosti gospodarskih, političnih in pravnih razmer, ki jih morajo preučiti. Sodni nadzor take presoje mora biti zato omejen na preverjanje, ali so bila postopkovna pravila spoštovana, ali je bilo dejansko stanje, ki se upošteva pri izpodbijani izbiri, pravilno ugotovljeno, in ali ne gre za očitno napako pri presoji tega dejanskega stanja ali za zlorabo pooblastil (glej sodbo z dne 16. februarja 2012, Svet in Komisija/Interpipe Niko Tube in Interpipe NTRP, C-191/09 P in C-200/09 P, EU:C:2012:78, točka 63 in navedena sodna praksa).

55 Dalje, glede dokaznega bremena za izogibanje v skladu s členom 13(1) osnovne uredbe je obstoj izogibanja protidampinškim ukrepom izkazan, ko so izpolnjeni štirje pogoji. Prvič, iti mora za spremembo v trgovinskih vzorcih med tretjo državo in Unijo ali med posameznimi družbami v državi, kjer veljajo ukrepi, in Unijo. Drugič, do te spremembe mora priti zaradi prakse, postopka ali dejavnosti,

za katere razen uvedbe dajatve ni zadostnega vzroka oziroma niso gospodarsko upravičeni. Tretjič, obstajati morajo dokazi, da je industriji Unije nastala škoda ali da so bili oslabljeni popravljalni učinki protidampinških dajatev. Četrtič, obstajati morajo dokazi o obstoju dampinga.

56 V skladu s členom 13(3) te uredbe mora Komisija na podlagi prima facie dokazov, ki kažejo na izogibanje, začeti preiskavo. V skladu s sodno prakso Sodišča ta določba določa načelo, da dokazno breme nosijo institucije Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 4. septembra 2014, Simon, Evers & Co., C-21/13, EU:C:2014:2154, točka 35).

57 Poleg tega iz besedila in sistematike člena 13 osnovne uredbe izhaja, da morata ti instituciji pri ugotavljanju obstoja izogibanja izvesti celovito presojo v zvezi s tretjo državo, na katero se nanaša preiskava, glede izogibanja v celoti. Za dokaz tega izogibanja pa jima ni treba analizirati položaja vsakega posameznega proizvajalca-izvoznika, saj se ta analiza nanaša na posamezne proizvajalce-izvoznike v okviru zahtevkov, vloženih na podlagi člena 13(4) te uredbe.

58 Člen 13(1) osnovne uredbe namreč določa, da če je obstoj izogibanja protidampinškim ukrepom izkazan, je te ukrepe mogoče razširiti med drugim na uvoz podobnih proizvodov iz tretjih držav. Poleg tega člen 13(4) te uredbe za proizvajalce-izvoznike s sedežem v tej tretji državi določa možnost izvzetja, če so to zahtevali, če niso povezani s proizvajalcem-izvoznikom, za katerega veljajo ti ukrepi, in če so dokazali, da niso vpleteni v prakse izogibanja. Ta določba podrobno določa, da je treba zahtevke za izvzetje ustrezno obrazložiti.

59 Kot torej navajata Svet in Komisija, morata v skladu s členom 13(1) osnovne uredbe instituciji Unije ugotovitev obstoja protidampinških ukrepov dokazati za celotno tretjo državo, medtem ko mora vsak posamezni proizvajalec-izvoznik dokazati, da njegov specifični položaj upravičuje, da se mu odobri izvzetje na podlagi člena 13(4) te uredbe.

60 Nazadnje, glede dokaznega standarda, ki se zahteva za obstoj izogibanja, če sodelovanja nekaterih proizvajalcev-izvoznikov ni oziroma ni zadostno, je treba opozoriti, da nobena določba osnovne uredbe Komisiji v okviru preiskave o obstoju izogibanja ne podeljuje pristojnosti, da proizvajalce ali izvoznike, na katere se nanaša pritožba, prisili, naj sodelujejo v preiskavi oziroma naj predložijo informacije. Komisija je torej odvisna od pripravljenosti zainteresiranih strank, da ji prostovoljno predložijo potrebne podatke (sodba z dne 4. septembra 2014, Simon, Evers & Co., C-21/13, EU:C:2014:2154, točka 32).

61 Zakonodajalec Unije je zato v členu 18(1) osnovne uredbe določil, da se, kadar katerakoli stranka ne dovoli dostopa do informacij ali na kak drug način ne zagotovi potrebnih informacij ali pa močno ovira preiskavo, lahko začasne ali dokončne ugotovitve, bodisi pozitivne bodisi negativne, oblikujejo na podlagi dostopnih podatkov (sodba z dne 4. septembra 2014, Simon, Evers & Co., C-21/13, EU:C:2014:2154, točka 33).

62 Poleg tega člen 18(6) te uredbe določa, da če zainteresirana stranka ne sodeluje ali sodeluje samo delno, tako da zadržuje pomembne informacije, je lahko izid za to stranko manj ugoden, kakor bi bil, če bi sodelovala.

63 V okoliščinah, v katerih proizvajalci-izvozniki sploh niso sodelovali, je Sodišče presodilo, da čeprav osnovna uredba in zlasti člen 13(3) te uredbe določata načelo, v skladu s katerim dokazno breme za izogibanje nosijo institucije Unije, pa odstavka 1 in 6 člena 18 te uredbe to breme jasno omilita s tem, da določata, da lahko te institucije ugotovitve preiskave o obstoju izogibanja utemeljijo z dostopnimi dejstvi in da stranke, ki v preiskavi niso sodelovale, tvegajo manj ugoden izid, kot če bi v tej preiskavi sodelovale (glej v tem smislu sodbo z dne 4. septembra 2014, Simon, Evers & Co., C-21/13, EU:C:2014:2154, točka 35).

64 V zvezi s tem je Sodišče pojasnilo, da je iz člena 18 osnovne uredbe razvidno, da zakonodajalec Unije ni želel določiti pravne domneve, na podlagi katere bi bilo mogoče iz nesodelovanja zainteresiranih ali zadevnih strank neposredno sklepati na obstoj izogibanja in bi bile institucije Unije razbremenjene vsakršne dolžnosti dokazovanja. Vendar je ob upoštevanju možnosti, da se na podlagi dostopnih podatkov lahko sprejmejo celo dokončne ugotovitve in se stranka, ki ne sodeluje ali sodeluje le delno, obravnava manj ugodno, kot bi se, če bi sodelovala, razvidno tudi, da se lahko institucije Unije oprejo na sklenjen krog indicev, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti obstoj izogibanja v smislu člena 13(1) osnovne uredbe (sodba z dne 4. septembra 2014, Simon, Evers & Co., C-21/13, EU:C:2014:2154, točka 36).

65 Kakršna koli druga rešitev bi lahko ogrozila učinkovitost ukrepov trgovinske zaščite Unije, kadar bi se institucije Unije soočile z nesodelovanjem v okviru preiskave o ugotavljanju izogibanja (sodba z dne 4. septembra 2014, Simon, Evers & Co., C-21/13, EU:C:2014:2154, točka 37).

66 V tej zadevi le nekateri proizvajalci-izvozniki niso sodelovali. Na eni strani besedilo člena 13(1) osnovne uredbe ne preprečuje, da lahko instituciji Unije ugotovita obstoj izogibanja protidampinškim ukrepom na podlagi sklenjenega kroga indicev, če proizvajalci-izvozniki, ki pomenijo velik del uvoza zadevnega proizvoda v Uniji, niso oziroma niso dovolj sodelovali v preiskavi. Na drugi strani nujnost zagotovitve učinkovitosti ukrepov trgovinske zaščite upravičuje tudi, da se, v okoliščinah, kot so te v tem primeru, instituciji za ugotovitev izogibanja lahko sklicujeta na ta sklenjen krog indicev v smislu te določbe.

67 Čeprav se institucije Unije lahko sklicujejo na tak krog indicev, morajo na podlagi člena 13(1) in (3) osnovne uredbe ti indici izkazovati, da so štirje pogoji, navedeni v točki 55 te sodbe, izpolnjeni. Tako morajo glede drugega pogoja te institucije imeti dokaze, ki dokazujejo, da je do spremembe vzorca trgovanja prišlo zaradi prakse, postopka ali dejavnosti, za katero ni zadostnega vzroka ali ni gospodarsko upravičena, z izjemo uvedbe dajatve.

– Napačna uporaba prava pri uporabi člena 13(1) osnovne uredbe

68 Glede na zgornje ugotovitve je treba odločiti, ali je, kot trdijo družba Maxcom, Svet in Komisija, Splošno sodišče s tem, da je v točki 105 izpodbijane sodbe odločilo, da Svet ni mogel ugotoviti, da je družba Chin Haur pretovarjala, in je zato tožbi ugodilo ter razglasilo za ničen člen 1(1) in (3) sporne uredbe v delu, v katerem se nanaša na to družbo, napačno uporabilo pravo pri uporabi člena 13(1) osnovne uredbe.

69 Družba Maxcom, Svet in Komisija v bistvu trdijo, prvič, da je v nasprotju s tem, kar je trdilo Splošno sodišče, Svet lahko pravilno sklepal na to pretovarjanje na podlagi ugotovitve, da družba Chin Haur ni bila resnični indonezijski proizvajalec koles in da ni opravljala dejavnosti sestavljanja, ki presegajo mejne vrednosti, določene v členu 13(2) osnovne uredbe. Drugič, Splošnemu sodišču očitajo, da je od institucij Unije zahtevalo, da dokažeta, da vsak proizvajalec-izvoznik v državi, v kateri poteka preiskava, opravlja dejavnosti pretovarjanja, in da je s tem obrnilo dokazno breme. Tretjič, trdijo, da tudi če bi bili predlogi Sveta v zvezi z obstojem pretovarjanja napačni, razglasitev ničnosti sporne uredbe še vedno ne bi bila utemeljena.

70 Družba Maxcom, Svet in Komisija v trditvah dvomijo o točkah od 95 do 105 izpodbijane sodbe. Splošno sodišče je presodilo, da Svet ni imel dovolj indicev, da bi v uvodni izjavi 62 sporne uredbe lahko trdil, da družba Chin Haur ni imela proizvodnih zmogljivosti, da bi upravičila obseg izvoza v Unijo, in da je zato opravljala pretovarjanje. To je mogoče sklepati na podlagi dveh ugotovitev. Na eni strani je Splošno sodišče v točkah od 96 do 102 te sodbe izvedlo temeljito presojo indicev, ki jih je imel Svet, in je po tej presoji ugotovilo, da na podlagi teh indicev ni mogoče ugotoviti obstoja pretovarjanja. Na drugi strani je v točki 103 te sodbe Splošno sodišče ugotovilo, da je Svet svojo ugotovitev utemeljil tudi na dejstvu, da družba Chin Haur ni predložila dokazov, s katerimi bi vsaj

dokazala, da je bila res indonezijska proizvajalka koles in da je ustrezala merilom, določenim v členu 13(2) osnovne uredbe. Splošno sodišče pa je menilo, da na podlagi te ugotovitve ni mogoče sklepati, da je družba Chin Haur opravljala pretovarjanje.

71 Na prvem mestu, glede trditve v zvezi z zahtevo po posamezni analizi pretovarjanja, ki jo je treba preučiti najprej, iz prejšnje točke te sodbe izhaja, da delna razglasitev ničnosti, ki jo je razglasilo Splošno sodišče, temelji na ugotovitvi napake v uvodni izjavi 62 sporne uredbe, ki se zlasti nanaša na pretovarjanje, ki naj bi ga opravljala družba Chin Haur. Ta uvodna izjava 62 je v delu te uredbe, naslovljenem „Pretovarjanje“, ki ureja drugega od štirih pogojev, opisanih v točki 55 te sodbe.

72 Svet je v tem delu najprej v uvodni izjavi 61 sporne uredbe navedel, da je preiskava pokazala, da za tri od štirih podjetij, ki so na začetku sodelovala, ni mogoče ugotoviti prakse pretovarjanja. Dalje, v uvodni izjavi 62 te uredbe je Svet ugotovil, da je glede četrtega podjetja, in sicer družbe Chin Haur, uporaba člena 18 osnovne uredbe utemeljena. Poleg tega je pojasnil, da je preiskava pokazala, da ta družba ni imela zadostne infrastrukture, da bi lahko upravičila obseg izvoza v Unijo v referenčnem obdobju. Svet je dodal, da če ne bi bilo druge utemeljitve, bi bilo mogoče sklepati, da je ta družba izvajala prakso izogibanja s pretovarjanjem. Nazadnje, Svet je v uvodni izjavi 64 sporne uredbe menil, da je bil obstoj pretovarjanja proizvodov kitajskega porekla prek Indonezije potrjen. To je utemeljil na podlagi ugotovitve iz uvodne izjave 58 te uredbe v zvezi z obstojem spremembe v trgovinskih vzorcih med Indonezijo in Unijo, na podlagi ugotovitve iz uvodne izjave 62 sporne uredbe v zvezi z družbo Chin Haur in na podlagi dejstva, da se indonezijski proizvajalci-izvozniki niso javili in niso vsi sodelovali.

73 Tako, kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 57 sklepnih predlogov, se je Svet za dokaz, da je bil drugi od štirih pogojev, opisanih v točki 55 te sodbe, izpolnjen, med drugim oprl na dejstva in dokaze v zvezi z družbo Chin Haur kot posameznim proizvajalcem-izvoznikom za utemeljitev svoje odločitve glede Indonezije v celoti.

74 V teh okoliščinah je, kot je ugotovila družba Chin Haur, treba ugotoviti, da Splošno sodišče s tem, da je sporno uredbo razglasilo za delno nično zaradi nepravilnosti iz uvodne izjave 62 sporne uredbe, ni niti zahtevalo od institucij Unije, da dokažeta, da vsak posamezni proizvajalec-izvoznik opravlja pretovarjanja, niti ni prevalilo dokaznega bremena. Splošno sodišče je upoštevalo le dejstvo, da je ugotovitev obstoja pretovarjanja na državni ravni iz uvodne izjave 64 te uredbe med drugim temeljila na ugotovitvi glede družbe Chin Haur iz uvodne izjave 62 te uredbe, v kateri je posredno navedeno, da je nezakonitost prve ugotovitve povzročila nezakonitost druge ugotovitve.

75 Torej ni mogoče šteti, da je Splošno sodišče v zvezi s tem napačno uporabilo pravo. Zato je treba to trditev zavrniti kot neutemeljeno.

76 Na drugem mestu, glede napačne uporabe prava, ki naj bi jo vsebovala ugotovitev Splošnega sodišča v zvezi z uvodno izjavo 62 sporne uredbe, je treba preveriti, ali dvojna ugotovitev, ki je navedena v točki 70 te sodbe in na katero se je to sodišče oprlo pri sprejemanju te odločitve, temelji na napačni uporabi člena 13(1) osnovne uredbe.

77 Prvič, res je, da – kot navaja Splošno sodišče v točki 103 izpodbijane sodbe – le na podlagi dejstva, da družba Chin Haur ni predložila dokazov, da je bila res indonezijska proizvajalka koles ali da je ustrezala merilom, določenim v členu 13(2) osnovne uredbe, ni mogoče ugotoviti, da je ta družba opravljala pretovarjanje.

78 Kot namreč izhaja iz točk 64 in 67 te sodbe, na eni strani ne obstaja pravna domneva, na podlagi katere bi bilo neposredno iz nesodelovanja zainteresirane stranke mogoče ugotoviti obstoj izogibanja protidampinškim ukrepom, na drugi strani pa morata instituciji Unije imeti indice, na podlagi katerih je mogoče dokazati, da sprememba v trgovinskih vzorcih izhaja iz praks, postopkov ali dejavnosti, za katere razen naložitve dajatve ni obstajal drug zadostni razlog ali gospodarsko upravičenje.

79 Zato ni mogoče šteti, da je Splošno sodišče pri ugotovitvi iz točke 103 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo.

80 Drugič, glede ugotovitve Splošnega sodišča v zvezi z indici, ki jih je imel Svet, iz točke 66 te sodbe izhaja, da je ta institucija svojo ugotovitev o obstoju izogibanja v Indoneziji v skladu s členom 13(1) osnovne uredbe lahko utemeljila s sklenjenim krogom indicev.

81 Enako, z enako obrazložitvijo, kot je navedena v točkah od 63 do 66 te sodbe, lahko instituciji Unije, kot je v točki 78 sklepnih predlogov navedel generalni pravobranilec, odločitev o obstoju izogibanja s strani posameznega proizvajalca-izvoznika, ki ni oziroma ni dovolj sodeloval v preiskavi o izogibanju, utemeljita s sklenjenim krogom indicev.

82 Ker v tem primeru, kot izhaja iz točke 86 izpodbijane sodbe, ni sporno, da družba Chin Haur ni dovolj sodelovala v preiskavi, je Svet odločitev o tem, da se je ta družba izogibala dampinškim ukrepom, lahko utemeljil s sklenjenim krogom indicev.

83 Iz točk od 96 do 102 izpodbijane sodbe pa izhaja, da je Svet ugotovitev iz uvodne izjave 62 sporne uredbe utemeljil na nekaterih dejstvih, ki so jih zbrali uslužbenci Komisije med obiskom zaradi preveritve v prostorih družbe Chin Haur. Natančneje, v točki 97 te sodbe je Splošno sodišče naštelo ta dejstva: družba Chin Haur ni imela ustrezne opreme, da bi proizvedla dovolj delov glede na prijavljeno količino; nekatere naprave za proizvodnjo so bile nove oziroma se v zadnjem času niso uporabljale; družba Chin Haur ni imela niti stroja za rezanje niti stroja za varjenje; med tem obiskom ni bilo mogoče videti surovin za aluminijasta platišča in osnovne okvirje; v prostorih družbe Chin Haur so bili zaboji s sestavljenimi kolesi z navedbo „izdelano v Indoneziji“, kitajski dobavitelj družbe Chin Haur pa ni bil naveden, ter druge škatle, ki so vsebovale zaboje brez navedbe porekla; okvirje, ki so bili opaženi v prostorih družbe Chin Haur, so dobavili dobavitelji in so bili že prebarvani; zaposleni v družbi Chin Haur niso znali pojasniti postopka proizvodnje.

84 Splošno sodišče pa je vseeno menilo, da na podlagi teh dokazov ni bilo mogoče dokazati, da je družba Chin Haur opravljala dejavnosti pretovarjanja, pri čemer je v točki 100 te sodbe priznalo, da so nekatera dejstva, kot je dejstvo, da kitajski dobavitelj družbe Chin Haur ni bil nikjer omenjen ali da so nekatere škatle vsebovale okvirje brez navedbe porekla, vzbudila dvom o resničnih dejavnostih te družbe, dvom, ki je poleg tega potrjen z dejstvom, da ta družba ni upravičila prometa, ki je bil naveden v obrazcih za zahtevek za izvzetje.

85 Kot je navedel generalni pravobranilec v točki 81 sklepnih predlogov, je Splošno sodišče, čeprav je uporabilo izraz „indic“, Svetu odreklo možnost, da svojo odločitev utemelji s sklenjenim krogom indicev, in je od te institucije zahtevalo, naj predloži neposredni dokaz, da je družba Chin Haur res opravljala pretovarjanje, v nasprotju z dokaznim standardom, ki se zahteva za dokaz obstoja izogibanja, če ni sodelovanja proizvajalcev-izvoznikov.

86 Iz tega izhaja, da je Splošno sodišče s tem, da je v točkah 104 in 105 izpodbijane sodbe odločilo, da Svet ni mogel sklepati, da je družba Chin Haur pretovarjala, in je zato tožbi ugodilo ter člen 1(1) in (3) sporne uredbe razglasilo za ničen v delu, v katerem se nanaša na to družbo, napačno uporabilo pravo.

87 Zato je treba prvemu sklopu pritožbenih razlogov ugoditi.

88 Glede na zgoraj navedene ugotovitve je treba izpodbijano sodbo razveljaviti, ne da bi bilo treba preučiti druge trditve in očitke, navedene v okviru tega sklopa pritožbenih razlogov, niti druge sklope pritožbenih razlogov.

Tožba pred Splošnim sodiščem

89 V skladu s členom 61, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije lahko to ob morebitni razveljavitvi odločbe Splošnega sodišča samo dokončno odloči o zadevi, če stanje postopka to dovoljuje. V tej zadevi je tako.

90 Ker je, kot med drugim izhaja iz točke 86 te sodbe, Splošno sodišče napačno uporabilo pravo pri presoji drugega dela prvega tožbenega razloga, je treba preučiti tri očitke, ki jih je v okviru tega dela navedla družba Chin Haur.

91 Te očitke je treba preučiti glede na sodno prakso Sodišča, navedeno v točki 54 te sodbe, v skladu s katero mora biti sodni nadzor take presoje omejen na preverjanje, ali so bila postopkovna pravila spoštovana, ali je bilo dejansko stanje, ki se upošteva pri izpodbijani odločitvi, pravilno ugotovljeno, in ali ne gre za očitno napako pri presoji tega dejanskega stanja ali za zlorabo pooblastil.

92 Prvi očitek, ki ga navaja družba Chin Haur pred Splošnim sodiščem je, da je Splošno sodišče napačno ugodilo drugemu delu prvega tožbenega razloga. Družba Chin Haur je s tem prvim očitkom trdila, da je Svet s tem, da je v uvodni izjavi 62 sporne uredbe ugotovil, da ni imela v lasti zadostne opreme, ki bi upravičila obseg njenega izvoza v Unijo, storil napako pri presoji.

93 V zvezi s tem je treba opozoriti, da se je, kot izhaja iz ugotovitev v točkah od 55 do 66 ter 81 in 82 te sodbe, v tem primeru dokazno breme institucij Unije omililo in sta torej ti instituciji Unije lahko svojo odločitev oprli na sklenjen krog indicev za dokaz, da je družba Chin Haur opravljala dejavnosti izogibanja, zlasti pretovarjanje.

94 Na eni strani iz dejstev, ki jih je obravnavalo Splošno sodišče, natančneje v točkah 97 in 100 izpodbijane sodbe, izhaja, da obstaja več indicev za to, da je Svet dvomil o resničnih dejavnostih družbe Chin Haur. Ti indici so bili navedeni v točkah 83 in 84 te sodbe. Na drugi strani pa, kot to izhaja iz točke 118 izpodbijane sodbe, ni sporno, da je družba Chin Haur izvozila velike količine koles v Unijo, ne da bi lahko dokazala njihovo poreklo.

95 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da je imel Svet sklenjen krog indicev, na podlagi katerih je lahko ugotovil, da je družba Chin Haur opravljala pretovarjanje, ne da bi pri tem storil očitno napako pri presoji.

96 Iz tega izhaja, da je treba prvi očitek drugega tožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

97 Družba Chin Haur v drugem očitku trdi, da je Svet s tem, da je zgolj na podlagi spremembe v trgovinskih vzorcih ugotovil obstoj pretovarjanja, napačno uporabil pravo. Poleg tega Svet ni dokazal vzročne zveze med pretovarjanjem in zatrjevano spremembo v trgovinskih vzorcih.

98 V zvezi s tem je treba navesti, prvič, da iz uvodne izjave 64 sporne uredbe izhaja, da Svet obstoja pretovarjanja ni ugotovil le na podlagi spremembe v trgovinskih vzorcih med Indonezijo in Unijo. Tako je v tej uvodni izjavi, potem ko je poudaril obstoj te spremembe, Svet navedel, da je ugotovitev, da se obstoj prakse pretovarjanja v Indoneziji šteje za dokazanega, utemeljil na eni strani z ugotovitvami v zvezi z družbo Chin Haur in na drugi strani z nesodelovanjem nekaterih indonezijskih proizvajalcev-izvoznikov. S tem je izpeljal posledice ugotovitev iz uvodnih izjav 62 in 63 te uredbe ter dokazal izbiro izraza „zato“, s katerim se začne uvodna izjava 64 navedene uredbe.

99 Kot torej izhaja iz točke 95 te sodbe, v ugotovitvah v zvezi z družbo Chin Haur ni očitnih napak pri presoji.

100 V teh okoliščinah je treba šteti, da je imel Svet dovolj skladnih indicev, v skladu z ugotovitvami iz točk od 55 do 66 in 81 ter 82 te sodbe, da je ugotovil obstoj prakse izogibanja v Indoneziji, in v zvezi s tem ni napačno uporabil prava niti storil očitne napake pri presoji.

101 Drugič, glede trditve v zvezi z napako Sveta, da ni dokazal vzročne zveze med pretovarjanjem in spremembo v trgovinskih vzorcih, je treba le navesti, da je Svet v uvodnih izjavah 58, 64 in 92 sporne uredbe dokazal obstoj spremembe vzorca trgovanja med Indonezijo in Unijo, obstoj prakse izogibanja v Indoneziji in neobstoj gospodarskega upravičenja razen uvedbe protidampinške dajatve.

102 Pojasniti je treba, da Svet za dokaz tega neobstoja gospodarskega upravičenja načeloma preveri, ali obstaja verjetna alternativna razlaga spremembe v vzorcih trgovanja in izogibanja, s čimer se načeloma želi ugotoviti, ali obstajajo elementi, ki lahko ovirajo ugotovitev vzročne zveze med to spremembo in prakso izogibanja.

103 Navesti pa je treba, da Splošno sodišče s tem, da je v okviru prvega dela prvega tožbenega razloga v točkah od 53 do 70 izpodbijane sodbe zavrnilo očitke družbe Chin Haur v zvezi z ugotovitvijo Sveta o spremembi v trgovinskih vzorcih in z dejstvom, da Svet ni upošteval alternativnih pojasnil izogibanja, ni napačno uporabilo prava. Poleg tega je bilo v točki 100 te sodbe ugotovljeno, da ugotovitev v zvezi z obstojem prakse izogibanja ni vsebovala nobene očitne napake pri presoji. V teh okoliščinah je treba šteti, da je Svet dokazal vzročno zvezo med pretovarjanjem in spremembo v trgovinskih vzorcih med Indonezijo in Unijo.

104 Kot je navedel generalni pravobranilec v točki 122 sklepnih predlogov, trditve družbe Chin Haur, da sprememba v trgovinskih vzorcih lahko izhaja iz povečanja proizvodnih zmogljivosti v Indoneziji, preusmeritve izvoza iz Kitajske v druge azijske države ali iz dejstva, da so proizvajalci drugih azijskih držav, kot je Indonezija, izkoristili zmanjšanje kitajskega izvoza v Unijo, da so povečali svoj tržni delež, niso utemeljene z nobenim dokazom.

105 Zato je treba drugi očitek drugega dela prvega tožbenega razloga na prvi stopnji zavrniti kot neutemeljen.

106 Družba Chin Haur v tretjem očitku tega tožbenega razloga meni, da bi morali ob neobstoju vseh drugih dokazov predloženi elementi pomeniti dostopna dejstva v smislu člena 18(1) osnovne uredbe.

107 V zvezi s tem je treba navesti, da so bile, kot je med drugim v točkah 86 in 142 izpodbijane sodbe navedlo Splošno sodišče, informacije, ki jih je predložila družba Chin Haur, nepopolne, protislovne in nepreverljive. Iz točk 95 in 100 te sodbe pa izhaja, da je Svet imel dovolj indicev, da je ugotovil obstoj pretovarjanja.

108 Iz tega izhaja, da je treba tretji očitek drugega dela prvega tožbenega razloga na prvi stopnji in tožbo v celoti zavrniti.

Stroški

109 Sodišče v skladu s členom 184(2) Poslovnika Sodišča, če je pritožba utemeljena in če samo dokončno odloči v sporu, odloči tudi o stroških. V skladu s členom 138(1) tega poslovnika, ki se za pritožbeni postopek uporablja na podlagi njegovega člena 184(1), se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

110 Ker so družba Maxcom, Svet in Komisija predlagale, naj se družbi Chin Haur naloži plačilo stroškov, in ker ta s svojimi predlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov postopka na prvi stopnji v zadevi T-412/13 in stroškov pritožbenega postopka.

111 V skladu s členom 140(1) Poslovnika Sodišča, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi člena 184(1) tega poslovnika, države članice in institucije, ki so intervenirale v postopku, nosijo svoje stroške.

112 Zato Komisija nosi svoje stroške v zvezi s pritožbo v zadevah C-247/15 P in C-259/15 P ter s postopkom na prvi stopnji v zadevi T-412/13. Ker pa je Komisija glede na določbe, navedene v točki 109 te sodbe, v zadevi C-253/15 P predlagala, naj se družbi Chin Haur naloži plačilo stroškov, in ker ta s svojimi predlogi ni uspela, se ji naloži stroške pritožbe v zadevi C-253/15 P.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. **Sodba Splošnega sodišča Evropske unije z dne 19. marca 2015 v zadevi Chin Haur Indonesia/Svet (T-412/13, EU:T:2015:163) se razveljavi.**

2. **Ničnostna tožba, ki jo je vložila družba Chin Haur Indonesia PT pri Splošnem sodišču Evropske unije v zadevi T-412/13, se zavrne.**

3. **Družba Chin Haur Indonesia PT nosi svoje stroške, stroške družbe Maxcom Ltd in Sveta Evropske unije v zvezi s postopkom na prvi stopnji v zadevi T-412/13 in pritožbenimi postopki.**

4. **Družbi Chin Haur Indonesia PT se naloži plačilo stroškov, ki jih je priglasila Evropska komisija v zvezi s pritožbo v zadevi C-253/15 P.**

5. **Evropska komisija nosi svoje stroške v zvezi s pritožbenima postopkoma v zadevah C-247/15 P in C-259/15 P ter s postopkom na prvi stopnji v zadevi T-412/13.**

Podpisi